

Korset och Kronan

Nr 67/2021

Jesus säger: Håll fast vid
det du har så att ingen
kommer och tar din krona
(Upp. 3:11)

CA 9: Om dopet (del 1)

Efter artiklarna om kyrkan är det naturligt att sakramenten behandlas. De ger ju Guds nåd och förlåtelse så att kyrkan kan finnas. De är också kyrkans rätta kännetecken.

De tre sakramenten

Augustana har här tre korta men mycket viktiga artiklar: nr 9 (dopet), nr 10 (nattvarden) och nr 11 (bikten). Detta är de tre sakramenten som förmedlar Guds nåd. Ibland nämns bara dop och nattvard som sakrament, och man tänker då på sådana sakrament som har ett särskilt tecken med sig (dopets vatten, nattvardens bröd och vin). Bikten har inget sådant tecken men ger enligt Guds ord syndernas förlåtelse, och därför räknas också bikten (avlösningen eller skriftermålet) i vår bekännelse som ett sakrament. Det är viktigt att förstå att Guds nåd ges oss på många *olika* sätt. Detta är

Ordet om korset är en
dårskap för dem som går
förlorade, men för oss som
blir frälsta är det en Guds
kraft (1 Kor. 1:18)

Den gode herden
leder sina får (Joh. 10)

Guds stora gåva till oss så att vi skall tro på Jesus Kristus. I *Schmalkaldiska artiklarna* skriver Luther:

Gud är översvallande rik i sin nåd. Först genom det muntliga ordet, varigenom syndernas förlåtelse predikas i hela världen, vilket är evangeliets egentliga uppgift och ämbete. För det andra genom dopet. För det tredje genom altarets heliga sakrament. För det fjärde genom nycklarnas makt och även genom bröders samtal med varandra och tröstande av varandra, såsom det heter: ”Där två eller tre är samlade i mitt namn, där är jag mitt ibland dem” (Matt. 18:20) [Schmalk. art. del 3:4 om evangeliet, SKB s. 331].

Dopet är evangelium

Artikel CA 9 lyder:

Om dopet lärs att det är nödvändigt för saligheten och att Guds nåd erbjuds genom det. Därför skall man även döpa barnen. Genom dopet överlämnas de åt Gud och får del av hans nåd. Därför förkastas baptisterna (omdöparna) som lär, att barndopet inte är rätt och som menar att barnen kan blir frälsta utan dop (Min övers., jfr SKB s. 59f).

Denna artikel grundar sig på Bibelns klara och tydliga undervisning om dopet. Låt oss stanna för artikelns olika delar och

jämföra med Skriftens undervisning.

1. Dopet är nödvändigt för saligheten.

Här protesterar många och menar att det endast är tron som är nödvändig för frälsningen. Alltså kan inte dopet vara nödvändigt. Men tänk efter! I så fall skulle detta argument också innebära att Guds ord inte är nödvändigt för frälsningen.

Vi måste inse att frälsningen skänks oss från Gud genom nådens medel (Ordet och sakramenten) och tas emot av oss genom tron. Trons gåva har alltså två sidor. Gud skänker saligheten genom nådens medel och vi tar emot den genom tron allena.

Så säger Jesus själv:

Den som inte blir född av vatten och Ande kan inte komma in i Guds rike (Joh. 3:5).

Gå ut i hela världen och förkunna evangeliet för hela skapelsen. Den som tror och blir döpt ska bli frälst, men den som inte tror ska bli fördömd (Mark. 16:15f).

Gud har befallt att alla människor skall döpas och därför är också dopet *nödvändigt*. Jesus säger ju:

Åt mig har getts all makt i himlen och på jorden. Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar! Döp dem i Faderns och Sonens och den helige Andes namn och lär dem att hålla allt som jag befallt er. Och se, jag är med er alla dagar till tidens slut” (Matt. 28:18-20).

Dopet och tron hör nära samman enligt dessa bibelställen. Gud ger frälsningen genom dopet och därför är dopet nödvändigt för oss. Det är visserligen sant att en människa också blir salig genom att höra evangelium predikas. Så blev t.ex. Lydia omvänd när hon lyssnade på Paulus’ predikan. ”Herren öppnade hennes hjärta så att hon tog till sig det som Paulus predikade” (Apg. 16:14). Så skedde också med fångvaktaren i Filippi. Han frågade: ”Herrar, vad ska jag göra för att bli frälst?” De svarade: ”Tro på Herren Jesus så blir du frälst, du och din familj.” Och de förkunnade Herrens ord för honom och för alla i hans familj (Apg. 16:30-32). Så kom de till tro genom Guds ord. Men de lät då också

genast döpa sig. Det står om fångvaktaren: *Han döptes genast tillsammans med hela sin familj (v. 33).*

Någon har med rätta sagt: Det är inte frånvaron av dopet som fördömer men väl föraktet för dopet. När Gud erbjuder oss frälsningen genom alla sina nådemedel vill han inte att något av dem skall föraktas. Den som tror vill också bli döpt och gå till Herrens heliga nattvard. Barnen som ännu inte förstår ordet med sitt förstånd tar emot dopet och trons gåva till frälsning och får senare undervisning i dopet.

I en mening är hela Guds ords lära nödvändig för saligheten. Tror man på Gud av hjärtat vill man också hålla sig till allt vad ordet lär. Man vill då också leva i enlighet med Guds lag. Men lagen är inget nådemedel, utan den visar oss vår synd. Så är de egentliga nådemedlen ordet (evangeliet) och sakramenten. Det är bara genom dem som Gud skänker sin nåd. Därför är de alla nödvändiga för saligheten. Men det finns en viss skillnad. Dopet är givet till oss som början av vårt kristna liv en gång för alla. Det skall inte upprepas. Genom dopet blir vi födda på nytt av vatten och Ande, som Jesus säger. Sedan skall vi hela vårt kristna liv leva i dopet och blir styrkta av Guds ord, få ta emot Kristi sanna kropp och blod i nattvarden och få en personlig tillsägelse av förlåtelsen genom bikten och avlösningen så ofta vi behöver det.

2. Guds nåd erbjuds genom dopet

En invändning från baptisterna är ofta att den lutherska läran om dopet är orimlig eftersom man *först* måste komma till tro och sedan bekänna sin tro. Man läser då orden i ”*Den som tror och blir döpt ska bli frälst*” (Mark. 16:15f) som om det stod ”*den som först tror och sedan blir döpt ska bli frälst*”. Men någon sådan ordning framhävs inte av Jesu ord. Den grekiska texten (ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται) har två samordnade verbformer som kan översättas: den som

har trott och blivit döpt, den som tror och blir döpt o.s.v. Några översättningar:

Den som tror och blir döpt ska bli frälst (Svenska Folkbibeln).

Den som tror och är döpt skall bli frälst (Hedegård).

Whoever believes and is baptized will be saved (NIV).

He that believeth and is baptized shall be saved (Kung James).

Wer da glaubet und getauft wird, der wird selig werden (Luther).

Den, som tror og bliver døbt, skal blive frelst (dansk).

Den som tror og blir døpt, skal bli frelst (norsk).

Grundtextens mening är att de som är troende och döpta också ska bli frälsta. Guds nåd erbjuds i dopet, och de som tar emot den genom tron blir delaktiga personligen av nåden och förlåtelsen.

Därefter sägs det att den som inte tror skall gå förlorad. Innebörden är att den som saknar hjärtats tro inte kan komma till himlen. Han stannar kvar under Guds vrede och förbannelse, som också Jesus klart betygar:

...men den som inte tror ska bli fördömd (Mark. 16:16). Detta lärs också i Joh. 3: "Den som tror på Sonen har evigt liv. Den som inte lyder Sonen ska inte se livet, utan Guds vrede blir kvar över honom." (v. 36).

Orsaken till att baptisterna så hårt håller fast vid ordningen "först omvändelse, sedan dop" är att de främst ser dopet som en bekännelse. De menar också att själva omvändelsen är människans *egen avgörelse*. Den som säger ja till Gud blir därigenom omvänd och skall sedan döpas. Genom dopet bekänner människan att hon har avgjort sig för Gud. Detta är den typiskt reformerta uppfattningen av dopet.

Men enligt Bibeln skänker dopet nåd och förlåtelse som en fri gåva. Dopet är Guds egen handling med människan. Det är Gud som är aktiv i dopet medan människan är passiv och mottagande. Dopet kan liknas vid en rik man som ger en

stor gåva till en fattig tiggare.

Aposteln Paulus framhåller dopet som Guds gåva i brevet till Titus. Där står det:

Men när Gud, vår Frälsare, uppenbarade sin godhet och kärlek till oss människor frälste han oss, inte för rättfärdiga gärningar som vi hade gjort utan på grund av sin barmhärtighet. Han frälste oss genom ett bad till ny födelse och förnyelse i den helige Ande, som han rikligt utgöt över oss genom Jesus Kristus, vår Frälsare, för att vi ska stå rättfärdiga genom hans nåd och bli arvingar med hopp om evigt liv. Detta är ett ord att lita på (Tit. 3:4-8).

Här står det ju mycket tydligt och klart att Gud frälste oss, födde oss på nytt och gav oss sin helige Ande genom dopet. För att komma undan detta brukar baptisterna säga att det här inte är fråga om vattendopet. Särskilt pingstvännen och andra karismatiker betonar att det här är fråga om ett särskilt *andedop*. Men Skriften lär oss att det bara finns *ett enda dop*. Paulus skriver:

Gör allt ni kan för att bevara Andens enhet genom fridens band: en kropp och en Ande, liksom ni kallades till ett hopp vid er kallelse, en Herre, en tro, ett dop, en Gud som är allas Far, han som är över alla, genom alla och i alla (Ef. 4:3-6).

Vattendopet i Faderns, Sonens och den helige Andes namn är det sanna andedopet. Där skänkes Guds nåd och förlåtelse. Den som då tror på dopets gåva, som är frälsningen genom Jesus Kristus, han blir frälst och salig.

3. Därför skall man även döpa barnen.

Här finns baptisternas huvudinvändning. De menar att små barn inte kan tro och att man åtminstone måste vara i en sådan ålder att man genom förkunnelsen har blivit omvänd och förstår vad tron på Jesus Kristus innebär. Därför godkänner baptisterna endast det s.k. "vuxendopet". Eftersom detta är en så stor och viktig fråga skall vi ägna hela nästa nummer av "Korset och kronan" till frågan om barndopet.